

سۇئال

ئىنساننىڭ ئاستىن تەرەپ چېشىلىرى ئۇششاق، بىر-بىرىگە كېرىشىپ كەتكەن، قىڭغىر بولسا، شۇنىڭدەك ئۈستۈن تەرەپ چېشىلىرىمۇ ئالدىغا پولىتىيىپ چىققان بولسا، بۇ چېشىلارنى تۈزلەپ ئورنىغا چېش سالدۇرۇشنىڭ ھۆكىمى قانداق بولىدۇ؟ چېشىلارنى قوراشتۇرغاندا ئورۇن ھازىرلاش ئۈچۈن بەزى چېشىلارنى تارتىۋېتىشكە ئېھتىياجلىق بولىدۇ، چېشنى كۈچەيتىدىغان ماددىنى ئاجىرتىۋەتكەندىن كېيىن تۆمۈرنى چېڭ تۇتۇپ تۇرىدىغان ماددىنىڭ ئېزىنى يوق قىلىش ئۈچۈن چېشنى راھەتلەندۈرۈشكە ئېھتىياجلىق بولىدۇ؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدەنىيەلەر ئالەملەرنىڭ رەببى بولغان ئاللاھقا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلارغا ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

شەيخ پەۋزاندىن چېش ياستىش توغرىسىدا سورالغاندا، مۇنداق دېگەن: "ئەگەر چېشىلىرىنىڭ ئارىسى كاۋاك، كوماك بولۇپ ئۇنى تۈزەلتىشكە ئېھتىياجلىق بولسا چېشنى ياساتسا بولىدۇ، ئەمما چېشنى ياسىتىشقا ھېچقانداق ئېھتىياج يوق تۇرۇپ ياساتسا توغرا بولمايدۇ، بەلكى چىرايلىق بولۇش ئۈچۈن چېشىلىرىنىڭ ئارىسىنى ئىكەكلەپ ئايرىپ تەكشىلەشتىن چەكلەنگەن، بۇنداق قىلغان كىشىگە قاتتىق نازاب بولىدىغانلىقى بايان قىلىنغان، چۈنكى سەۋەپسىز بۇنداق قىلىش ئاللاھنىڭ ياراتقان شەكلىنى ئۆزگەرتىش ۋە تەبىئى شەكلىنى بىكار قىلىشتىن ئىبارەتتۇر.

ئەمما داۋالنىش، ياكى كوماك چېشنى ئېلىۋېتىپ يېڭى سىلىش قاتارلىق ھاجەتلەر بولسا، بىر نەرسە يېگەندە چاينىيالىماسلىق ۋە چېشىلىرىنىڭ ئارىسىغا يېمەكلىك كېرىۋېلىش قاتارلىق ئىشلاردىن ساقلىنىش ئۈچۈن چېشىلىرىنى ياساتسا توغرا بولىدۇ.

ئارتۇق چېشنى ئالدۇرۇۋېتىش مەسىلىسىگە كەلسەك، بۇ توغرىدا شەيخ ئىبنى جىبرىين رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دېگەن: " ئارتۇق چېشنى تارتىۋەتسە بولىدۇ، چۈنكى ئۇ ئىنساننىڭ كۆرۈنىشىنى سەتلەشتۈرىدۇ، چېشىلارنىڭ ئارىسىنى تارلاشتۇرىدۇ، ئەمما چېشىلارنىڭ ئارىسىنى ئايرىپ ئىكەكلەپ گۈزەللىشىش توغرا بولمايدۇ.